

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2025- Nr. _____
I _____ Nr. _____

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Sprendžiama problema	<p>Šiam pavasariui būdingos neįprastos ir sunkios orų anomalijos bei nesezoniniai temperatūros svyravimai. Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenimis, kovo pirmoji pusė buvo šilčiausia nuo 1961 m. – vidutinė oro temperatūra siekė 5,3 °C (teigiama anomalija – 5,8 °C).</p> <p>Po rekordiškai šiltos antrosios balandžio dekados, kai vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 12,4 °C, t. y. 5,7 °C teigiama anomalija (rekordiškai aukšta 29,1 °C temperatūra buvo užfiksuota balandžio 18 d. Vakarų Lietuvoje), aktyviosios augalų vegetacijos sezonas beveik visose šalies vietovėse prasidėjo beveik 2 savaitėmis anksčiau nei įprastai. Tačiau paskutinę balandžio savaitę temperatūra smarkiai nukrito ir nuo to laiko šalyje prasidėjo stiprios ir ilgai trunkančios šalnos, kurios jau tęsiasi daugiau kaip penkias savaites.</p> <p>Šios nepalankios oro sąlygos padarė didžiulę žalą sodams ir uogynams, kurių daugelis jau žydėjo, o kai kur jau vedė ankstyvus vaisius. Nepaisant to, kad buvo naudojamos turimos rizikos valdymo priemonės, pavyzdžiui, apsaugos nuo šalnų priemonės ir skirtingo ankstyvumo veislių auginimas, dėl neįprastos šalnų trukmės ir intensyvumo šios priemonės tapo neveiksmingos. Sodininkai ir uogų augintojai negali apdrausti savo derliaus nuo tokių įvykių, nes dėl didelės rizikos ir nenuspėjamumo tokios paslaugos neteikia nė viena draudimo bendrovė.</p>
----------------------	--

	<p>Kiti pasėliai taip pat nukentėjo nuo šalnų, kai kurie iš jų prarado vegetacijos potencialą arba visiškai sunyko. Kai kurie ūkininkai šį sezoną negalės atsodinti savo pasėlių, todėl iki metų pabaigos visiškai neteks pajamų. Pažeisti ar sunaikinti žieminiai pasėliai, vaismedžiai, uogynai ir kitos žemės ūkio kultūros turės ilgalaikių pasekmių ūkininkų finansiniam stabilumui ir maisto tiekimo grandinei, ypač vietos ir regionų lygmeniu. Ūkininkai negalėjo nei numatyti, nei išvengti šios stichinės nelaimės ir jos masto, kuris apėmė beveik visą šalies teritoriją.</p> <p>Lazdijų r. ir Vilkaviškio r. savivaldybės jau yra paskelbusios savivaldybės lygio ekstremaliąsias situacijas dėl stichinio meteorologinio reiškinių – šalnos aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu.</p> <p>Šiuo metu vertinama patirta žala ir nuostoliai. Preliminariais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir vietos savivaldybių vertinimais, kai kuriuose regionuose sunaikinta iki 50–90 proc. derliaus priklausomai nuo žemės ūkio kultūros, o kai kuriose vietovėse – iki 100 proc. uogų ir vaisių derliaus.</p>
II. Siūlomos priemonės	Nutarimo projektu siūloma skelbti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje šalyje dėl šalnos padarinių žemės ūkio sektoriuje ir paskirti valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovu žemės ūkio ministrą.
III. Priemonių kaštai	Keičiamam Nutarimui įgyvendinti reikės papildomų lėšų iš valstybės rezervo nukentėjusiems ūkio subjektams suteikiant valstybės paramą už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos.
IV. Nauda visuomenei	Nenumatoma.

Nutarimo projektas neįgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektu nėra perkeliama ir įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte nėra naujų sąvokų ar terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Žemės ūkio ministerija kreipėsi į Nacionalinį krizių valdymo centrą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 32 straipsnio 3 punkto 2 dalimi ir 4 punktu pasiūlė skelbti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje valstybės teritorijoje dėl stichinio meteorologinio reiškinių – šalnos aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu. Nacionalinis

krizių valdymo centras informavo, kad taip pat, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 32 straipsnio 3 punkto 2 dalimi ir 4 punktu siūlo skelbti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje valstybės teritorijoje dėl šalnos padarinių žemės ūkio sektoriuje ir paskirti valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovu žemės ūkio ministrą. Nutarimo projektas nesusijęs su kitų institucijų kompetencija, todėl nebuvo derintas.

Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimas sudarytų palankesnes sąlygas derybose su Europos Komisija bei suteiktų galimybę pasinaudoti teisės aktuose numatytomis išlygomis netaikyti sankcijų žemės ūkio subjektams dėl išskirtinių sąlygų negalintiems įvykdyti įsipareigojimų. Atsižvelgdami į tai, prašome nutarimo projektą svarstyti artimiausiame Vyriausybės posėdyje.

Nutarimo projektą parengė Žemės ūkio ministerijos Strateginio planavimo departamento (direktorė Virginija Žoštautienė, tel. (0 5) 239 8421, el. p. virginija.zostautiene@zum.lt) Krizių koordinavimo skyriaus vedėja Sandra Zaborienė, tel. (0 5) 239 1137, el. p. sandra.zaboriene@zum.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Žemės ūkio ministras

Ignas Hofmanas